

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/ksiazki/41158,Kobiety-internowane-Goldap-1982.html>
27.02.2026, 07:30

Kobiety internowane. Gołdap 1982

Ośrodek Odosobnienia dla kobiet w Gołdapi istniał w okresie 9 stycznia – 24 lipca 1982 r. Internowano w nim w tym okresie co najmniej 392 kobiety, najwięcej, bo aż 116 z terenu Dolnego Śląska. Pierwszy transport internowanych dotarł na miejsce już na trzy dni przed formalnym powołaniem Ośrodka, nazywanego powszechnie „złotą klatką”, ponieważ – ze względów propagandowych – ulokowano go w luksusowym jak na owe czasy Ośrodku Wczasowym Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Prasy, Książki, Radia i Telewizji w Gołdapi. Osadzone tam kobiety były z tego powodu obiektem stałej nagonki mediów – ukazywano je umęczonemu biedą, złamanemu przemocą społeczeństwu jako wyrzutki, symbol rozpasanej opozycji. Kamery telewizyjne rejestrowały warunki, w jakich były przetrzymywane, filmowano także bagaże zwalnianych z Ośrodka, aby pokazać jak się „wzbogaciły” na zagranicznej pomocy. „Tu żyją w luksusie i chodzą przynajmniej we własnym przekonaniu w aureoli bohaterów narodowych. Mówi o nich Wolna Europa, BBC i wiele innych zagranicznych radiostacji. Po opuszczeniu Ośrodka musiałyby utonąć w anonimowym tłumie, powrócić do uciążliwej pracy (...) i poddać się tym samym kłopotom codziennym, jakim my, nieprześladowani podlegamy w swym zwyczajnym życiu” – pisał reżimowy literat i dziennikarz białostockiej „Gazety Współczesnej” Dionizy Sidorski. Ta symboliczna „złota klatka” miała w ich wypadku również swój realny, jakże dojmujący wymiar: miesiącami nie mogły opuścić pilnowanego przez wojsko, Służbę Więzienną i funkcjonariuszy SB budynku Ośrodka, nawet dotknąć stopami miękkiej ziemi. Były tam pozbawione kontaktu z rodzinami, inwigilowane, namawiane do podjęcia tajnej współpracy. Mimo to w ośrodku istniało intensywne nieformalne życie – dzięki przemyconym radioodbiornikom słuchano zachodnich rozgłośni, produkowane własne ulotki, stemple, wydawano prasę, prowadzono kursy samokształceniowe. Uwięzione próbowały nawet stworzyć Wewnętrzngołdapski Uniwersytet Opozycyjny, zamiar ten jednak udaremniła SB. Mimo sprzeciwu kierownictwa Ośrodka, obchodzono też rocznice świąt patriotycznych, a nawet prowadzono protesty, w tym głodowe.

[Książki](#)